

## Olcsóbb kirakatvilágítást

Néhány hete van annak, hogy az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség Budapesten panaszos beadvánnyal fordult a budapesti Elektromos Művek igazgatóságához, amelyben kifogásolja a magas villanyárakat és az elektromos műveknek kedvező mérlegeredményére, valamint a csökkenő szénárakra való tekintettel a villanyárak leszállítását kéri.

Sennünket, szegedieket e beadvány felette érdekel. Fontos tudnunk azt, melyek a budapesti villanyárak, hogy azokat a mieinkkel összehasonlíthassuk.

Budapesten üzleteknél, irodáknál, gazdasági épületeknél ezidőszakra kilowattóránként 54 filléres egységár van érvényben, míg Szegeden üzletek, irodák, gazdasági épületek tudvalevőleg egységesen 85 fillért fizetnek kilowattóránként.

Még nagyobb az eltérés az üzletek kirakatainál. Budapesten külön kedvezményben részesítik a kirakatok világítását, — ezeknél ugyanugy, mint az ipari üzemeknél a nagyobb fogyasztás arányában csökkentik az áram árát. A téli hónapokban, októbertől márciusig Budapesten a kirakatok világításánál kilowattóránkénti egységár havi 50 óra használatnál 54 fillér, 50 óra feletl 20 fillér. Még olcsóbb a villany a nyári hónapokban, áprilistól szeptemberig: az első 50 kilowattóra egységára 40, azonfelül 20 fillér!

Mennyivel indokoltabb Szeged kereskedő és iparosvilágának panasza a villany árának magassága miatt! Szegeden az üzletek, kirakatok, irodák egyaránt egész éven át 85 fillért fizetnek a budapesti 54, nyáron 40, illetve 20 fillérrel szemben. Ezek szerint tehát Szegeden a kirakatvilágítás télen 50—400, nyáron 100—400 százalékkal drágább, mint Budapesten, pedig a budapesti kereskedőknek nagyobb a kereseti lehetősége, mint a szegedieké. Tájékoztatásul megjegyzem, hogy az üzleti világítás más városokban is sokkal olcsóbb, mint Szegeden. Debrecenben vendéglőkben és mozikban 60 fillérbe kerül egy kilowattóra, ebből nagyfogyasztók 20 százalékos kedvezményt kapnak, a villany ára tehát 48 fillér. Békéscsabán az alapár kilowattóránként 60 fillér, amelyből a fogyasztás arányában 5—10—20 százalékos engedmény jár. Pest-erzsébeten az üzletek 68 fillért fizetnek, nagyobb fogyasztásnál az engedmény mérvét nem ismerem. Tehát mindhárom helyen olcsóbb a villany, mint Szegeden.

Köz tudomásu, hogy a döntőbizottság úgy határozott, hogy a villanyárak, dacára a szénárak esésének és dacára az új modern gépek beállításának és az áramtermelés óriási emelkedésének, Szegeden a régi nivón maradnak. Ehelyütt nem akarok kritikát gyakorolni e hibás és téves döntés felett, csak azt kívánom megállapítani, hogy dacára annak, hogy a szállodásoknak, vendéglősöknek, korcsmárosoknak 85 fillér kwó-kénti egységárat állapított meg a döntőbizottság; a légszuszgár jól felfogott érdekében az egységárakat 22 százalékkal 65 fillérre redukálta. Ezen csökkentés a Tisza-szállónál, Kassnál (utóbbi igénybe sem vette, mert még olcsóbban termel), Royal-szállónál, Dreher sörcsarnoknál, stb. stb., életbe is lépett.

A súlyos gazdasági viszonyokra való tekintettel szerény véleményem szerint elérkezett az ideje annak, hogy Szeged egész kereskedő világa a kirakatvilágítás árának tetemes leszállítását kérlelmezze, miután a budapesti terhek három-, sőt négyszeresét a szegedi kereskedők és iparosok nem bírják el. Szentül hiszem azt, hogy ha Szeged összes kereskedői és iparosai összefognak és egységesen kérelmezik a légszuszgártól a változott viszonyokra való tekintettel a kirakatvilágítási díjak lényeges leszállítását, az elől a légszuszgár nem fog elzárkózni.

Pick Jenő.

**Rumok Likőrök**  
**Édes borok**  
kímélve is  
**PATZAUER**  
szesz- és gyümölcsipar, Kölcsey u. 9.

## Gazdag avar temetőt ásatott fel a szegedi múzeum a Fehértónál

A városi múzeum igazgatósága jelenti: Alig fejezte be a szegedi múzeum a kiszombori hunkori és honfoglaláskori sírmezők feltárását, a szegedi Fehértó partján kezdett ásatásokat, illetve folytatta a tavalyi itt kezdett kutatásokat. Lippay Sándor birtokán találtak itt nagyfőterjedésű hun-avar temetőt, amelyből még a múlt évben fölástak körülbelül 200 sírt. Az idei ásatásokon a sírok száma elérte a 345-öt, úgyhogy eddig ez a környék legnagyobb hun-avar temetője, bár még most sincs föltárva az egész. A temető ugyanis a Lippay-tanya udvarán át húzódik a kettőshatári megálló felé. Remény van rá hogy Lippay, aki eddig is a legnagyobb megértéssel kezére járt szülővárosa múzeumának, ennek a területnek a felkutatására is megadja az engedélyt, ami annál kívánatosabb, mert a temető avar része húzódik ez irányban. A hun sírok feltárása az idén befejezést nyert és páratlanul szép bronzövdíszekkel gazdagította a szegedi múzeumot. Egy bronz csatt, amelynek lemezét medallion-szerű férfi-mellkép díszíti, unikum a magyar népvándorláskori leletek közt. Még a Lippay-féle temetőnél is nagyobb jelentőségű azonban a népvándorlás korából való ismeretek szempontjából az a másik, tulnyomóan avarkori temető, amelyet ugyancsak a Fehértó mentén, az előbbi temetőtől mindössze 800 méter távra találtak, olyan közel a tó széléhez, hogy tavasszal a víz mosta ki a földből a csontvázakat. A múzeum igazgatósága ezúton mond köszönetet két fehértói gazdának, Csurgó Józsefnek és Csurgó Mihálynak, akiknek a földjén már tíz évvel ezelőtt is kutattak a múzeum, de akkor a víz miatt nem lehetett a temetőhöz férni. Most ez a két értelmes, derék gazdember, akik, sajnos, nagyon ritka példák a szegedi határban, maga ajánlotta fel földjét ásatásra a múzeumnak, noha emiatt elkés-tek az őszi munkával.

Egészen szokatlan az, hogy két azonos körű temető ilyen közel essék egymáshoz. A fehértói két temető pedig kétségtelen ugyanazon korból származik. Egyeznek a temetkezési szokások, az edények, az ékszerek alakja és díszítő motívumai. Csakhogy, ami a nagyobb temetőben bronzból készült, azt a kisebb temetőben aranyból, aranyozott ezüstből, vagy aranyötvözetből csinálták. Nagy a valószínűsége annak a feltevésnek, hogy a Csurgótelken a fehértói hunok és avarok előkelői temetkeztek, míg a Lippay-tanya földjében a köznép temetője volt.

A gazdag avarok temetőjében nagyon fáradságos munka volt a kutatás. A Fehértó szélén ugyanis olyan nedves a talaj, hogy egy méteren alul már fölfakadt a víz, pedig az avar sírok átlag 3 méter mélyek voltak ezen a helyen, de voltak közöttük 3 és fél méteresek is, úgyhogy a múzeum csak úgy tudott a csontvázakhoz jutni, hogy a tűzoltóságtól kikölcsönzött szivattyúval távolította el a vizet a mély sírokból. Azt lehet mondani, minden egyes sír külön-külön bányá volt, amelybe csak létrán tudtak lejutni a múzeum emberei.

A népvándorláskor barbár világában megszokott dolog volt a sírok kirablása, ezért temetők a gazdag halottat mély sírba. Minél mélyebb a sír, annál gazdagabb és sehol még olyan mély népvándorláskori sírokat nem találtak, mint itt. Ezeket a halottakat nagyon feltették a kirablástól és mégis hiába rejtették őket olyan mélyre: az itt talált 88 sír körül 85 ki volt rabolva, még pedig, mint bizonyos jelek mutatják, a rablás a temetés után néhány évtizeddel történt. A három sír úgy menekült meg, hogy kettőre ráhányták a szomszédos kirablott sírok földjét és ezeket alattuk felejtették, a harmadikban pedig már

1300 évvel ezelőtt is csak úgy fölfakadt a víz, mint most s ezt fölig kifosztva hagyták ott a halottakból.

A rabló barbároknak azonban csak az arany kellett, a többi sírmellékletet ott hagyták a múzeum ezekkel is rendkívül fontos emlékekhez jutott, amelyeknek némelyike tudományos szenzáció számba megy. Hat sírban találtak egész kardot s néhányban kardtörödékeket, holott más temetőkben csak a sírok százaira esik egy-egy kard. Kilenc sírban találtak aranyékszereket töredékeket, az egyikben a sír szélének mentén babérlevél alakú ropapant vékony aranylemezeket, amelyek a halotti leplet díszíthették. Nagy tudományos értéke van egy hamisított aranyéremnek, amelylyel az avar ötvös IV. Constantin bizánci császár aranyérmét kísérelte meg utánozni. Ez a lelet datálja a temető korát is, ez a császár 668-tól 685-ig uralkodott. (Apjának, II. Constantinnak igazi aranyérmét a tavaszi a makkos-erdei avar temetőben találta meg a múzeum.)

Legnagyobb tudományos jelentősége azonban bizonyos, valószínűleg elefántagyarból faragott csontleceknak van, amelyeket eddig is találtak avar és honfoglaláskori magyar sírokban, de rendeltetésüket nem tudták megtalálni a régészek. A fehértói sírok közül 22-ben annyi csontlemezt találtak, hogy a szegedi múzeumnak most több van belőlük, mint a Nemzeti Múzeumnak és a többi magyar múzeumoknak együtt véve. S a rejtélyes tárgyak elhelyezését sikerült olyan szerencsésen megfigyelni, hogy a probléma most már megvan oldva. A megfejtést, amelynek nagy jelentősége van az avar és ősmagyar hadászat helyes magyarázata szempontjából, a múzeum külön nagyobb tanulmányban fogja közzétenni.

A fehértói temetők feltárása mindenesetre egyik legfontosabb teljesítménye a szegedi múzeumnak. Sajnos, a második temetőnek a teljes felkutatása megakadt. A hosszú, Keskeny csikban húzódó temető ugyanis nem ér véget a Csurgók földjén, hanem tovább húzódik vagy 100 méterrel a Székhalom irányában. Ennek a területnek a tulajdonosa pedig, valami Kormányos nevű gazda, már nem a Csurgók fajtájából való. Nemcsak hogy nem látta szívesen a múzeumot szántóföldjén, de még a felajánlott kártérítés ellenében se adta meg az engedélyt a kért csekély terület megásására. S mivel a két évvel ezelőtt szentesített múzeumi törvényt még ma se léptették életbe, ezen a makacsságon megakadt a szegedi múzeum legfontosabb ásatása.

A fehértói ásatásokat Móra Ferenc, a múzeum igazgatója vezette.

**MEGNYILT**  
a Báro Jósika uca 310

**Hölgyfodrász üzlet.**

Tisztelettel **GOTTSCHALL JÁNOS.**

**E. SCHATZ MAGDA fűzőszalonja**

Somogyi u. 15., készít a legmodernebb fűzőket, haskötőket és minden e szakmába vágó készítményeket. 77

**Babajavításokat**

e hóban

**gyári árban vállalunk.**

Babajavítást gummival, uj fel, uj paróka ráhelyezést, zománcozást és mindenféle javítást szakszerűen készítenk. Nagy raktár celluloid, papír masszé és mozgó nyelvű, szempillás porcellán babafejekben.

**Párisi Nagy Áruház, Szeged.**

**Bélvárosi Mozi**

Tekintettel a nagy sikerre, hétfőn, kedden is a

**Vad orchideák** at játszik

**Greta Garbó** -val

**Korzó Mozi**

M a u t o l j á r a

**HARRY PIEL** mint a **Lángok hőse**